

O urloпах raz jeszcze

Art. 138.

1. Funkcjonariuszowi przysługuje prawo do corocznego, nieprzerwanego, płatnego urlopu wypoczynkowego w wymiarze 26 dni.

Art. 139.

1. Prawo do pierwszego urlopu wypoczynkowego funkcjonariusz nabywa z upływem każdego miesiąca służby w wymiarze 1/12 wymiaru urlopu wypoczynkowego, o którym mowa w art. 138 ust. 1.

2. Prawo do kolejnych urlopów wypoczynkowych funkcjonariusz nabywa w każdym następnym roku kalendarzowym.

Funkcjonariusz nabywa prawo do pierwszego urlopu z upływem każdego miesiąca służby, nie zaś z upływem miesiąca kalendarzowego. Zazwyczaj okresy te pokrywają się - gdy stosunek służbowy funkcjonariusza rozpoczyna się z początkiem miesiąca. Funkcjonariusz podejmujący służbę 1 stycznia nabywa prawo do pierwszego urlopu z dniem 31 stycznia (do wykorzystania od 1 lutego), a funkcjonariusz podejmujący służbę 1 lutego nabędzie prawo do urlopu z dniem 28 lutego (do wykorzystania od 1 marca). Niekiedy jednak jest tak, że funkcjonariusz podejmuje służbę z innym dniem niż pierwszy dzień miesiąca, np. 7 lutego (oczywiście decydujące znaczenie ma tu data rozpoczęcia służby określona w akcie mianowania).

Przykład 1

Funkcjonariusz podjął służbę w dniu 1 września 2010 r. Nabędzie prawo do ułamkowego urlopu wypoczynkowego za wrzesień, październik, listopad i grudzień 2010 r. w wymiarze 4/12 z 26 dni. Ale już od 1 stycznia 2011 r, tj. w następnym roku kalendarzowym następującym po roku w którym nabył prawo do pierwszego urlopu, nabywa prawo do urlopu w pełnym wymiarze, tj. 26 dni. W wyżej wymienionym przypadku jeżeli funkcjonariusz nie wykorzystał w roku 2010 przysługującego mu w wymiarze proporcjonalnym urlopu, w roku 2011 na 1 stycznia będzie miał do wykorzystania 4/12 urlopu za rok 2010 i 26 dni za rok 2011.

Przykład 2

Funkcjonariusz podjął służbę z dniem 10 listopada 2010. Po miesiącu służby, tj. 10 grudnia będzie mógł skorzystać z urlopu w wymiarze 1/12 z 26 dni. W tym roku nie przeszedł już jednak drugiego miesiąca, a z dniem 1 stycznia 2011 r. uzyskuje urlop na zwykłych zasadach, tj w wymiarze 26 dni. Służba przez dużą część grudnia (10 - 31) nie będzie zatem skutkować nabyciem prawa do urlopu.

Przykład 3

Inaczej przedstawia się sytuacja funkcjonariusza, który pierwszą służbę podejmie po 1 grudnia 2010 r., tj 2, 3 ..... W tym przypadku Funkcjonariusz podejmujący służbę, np. w dniu 10 grudnia - w roku 2010 nie uzyska w ogóle prawa do urlopu wypoczynkowego, a w dniu 1 stycznia 2011 r. uzyskuje prawo do urlopu wypoczynkowego w pełnym, przysługującym mu wymiarze, tj 26 dni.

Art. 140.

1. Urlopu wypoczynkowego udziela się w dni, które są dla funkcjonariusza dniami służby, zgodnie z obowiązującym go rozkładem czasu służby, w wymiarze godzinowym odpowiadającym dobowemu wymiarowi czasu służby funkcjonariusza w danym dniu.
2. Przy udzielaniu urlopu wypoczynkowego zgodnie z ust. 1 jeden dzień urlopu wypoczynkowego odpowiada 8 godzinom służby.
3. Udzielenie funkcjonariuszowi urlopu wypoczynkowego w dniu służby, w wymiarze godzinowym odpowiadającym części dobowego wymiaru czasu służby, jest dopuszczalne jedynie w przypadku, gdy część urlopu wypoczynkowego pozostała do wykorzystania jest niższa niż pełny dobowy wymiar czasu służby funkcjonariusza w dniu, na który ma być udzielony urlop wypoczynkowy.

Urlopu wypoczynkowego udziela się wyłącznie w dni, które są dla funkcjonariusza dniami służby, co oznacza, że nie ma żadnych przeciwwskazań do udzielenia funkcjonariuszowi urlopu także w niedzielę lub święto, jeżeli są to dla niego dni służby zgodnie z obowiązującym funkcjonariusza rozkładem czasu służby.

Urlopu wypoczynkowego nie można jednak udzielać w dni, które są dla funkcjonariusza dniami wolnymi od służby zgodnie z obowiązującym go rozkładem czasu służby.

Urlopu wypoczynkowego udziela się nie tylko w dniach, ale i w godzinach odpowiadających dobowemu wymiarowi czasu służby danego funkcjonariusza, zgodnie z obowiązującym go rozkładem czasu służby.

Godzinowy wymiar urlopu

Dla funkcjonariuszy zatrudnionych w jednozmianowym systemie czasu służby urlop wypoczynkowy będzie udzielany w dniach służby, przy założeniu, że każdy 8-godzinny dzień służby odpowiada jednemu dniowi urlopu wypoczynkowego. W takim przypadku dzień urlopowy pokrywa się z dniem służby - obydwa mają po 8 godzin.

Przy udzielaniu urlopu w dni służby dla danego funkcjonariusza wymiar tego urlopu musi odpowiadać dobowemu wymiarowi czasu służby funkcjonariusza w dniu, na który urlop ma być udzielony. Urlop powinien więc być udzielany np. w wymiarze 12 godzin, jeżeli dzień, w którym funkcjonariusz ma korzystać z urlopu jest jego 12-godzinnym dniem służby. W takich przypadkach przy udzielaniu urlopu wymiar urlopu określony w dniach powinien być zamieniony na godziny (1 dzień urlopu odpowiada 8 godzinom), aby można było dokonać rozliczenia, jakim wymiarem urlopu dysponuje funkcjonariusz po wykorzystaniu tylko jego części. Dlatego udzielanie urlopu w wymiarze godzinowym będzie mieć zasadnicze znaczenie dla funkcjonariuszy pełniących służbę w systemie wielozmianowym.

Urlop na część dnia służby

Istnieje możliwość udzielenia urlopu w dniu służby funkcjonariusza w wymiarze niższym niż pełny dobowy wymiar czasu służby funkcjonariusza w takim dniu. Taka sytuacja może mieć miejsce jedynie wówczas, gdy część urlopu pozostała funkcjonariuszowi do wykorzystania nie odpowiada pełnemu wymiarowi czasu służby funkcjonariusza w dniu, w którym miałby on korzystać z urlopu; wówczas urlop jest udzielany tylko na część dnia służby. Powyższa sytuacja będzie dotyczyć funkcjonariuszy, którym przysługiwać będzie urlop w wymiarze proporcjonalnym, tj. po każdym miesiącu służby oraz funkcjonariuszom, których dobowy wymiar czasu służby będzie dłuższy lub krótszy od 8 godzin.

Przykład 1

Sposób udzielenia urlopu dla funkcjonariuszy w systemie wielozmianowym i jednozmianowym.

Funkcjonariusze mają prawo do 26 dni urlopu wypoczynkowego

Jeden funkcjonariusz pełni służbę w systemie wielozmianowym, a drugi w systemie jednozmianowym. Ich wymiar urlopu wynosi 26 dni. Dla funkcjonariusza pełniącego służbę w systemie wielozmianowym urlop należy przeliczyć na godziny, tj. 26×8 godzin = 208 godzin urlopu. Ponieważ drugi funkcjonariusz pełni służbę w systemie jednozmianowym, tj. po 8 godzin dziennie nie ma potrzeby przeliczania urlopu na godziny, ale dla porównania poniższa tabela przedstawia sposób udzielenia urlopu obu funkcjonariuszom. Funkcjonariusze w dniu 20 sierpnia 2010 r. złożyli wniosek o udzielenie urlopu wypoczynkowego w wymiarze 26 dni od dnia 1 września 2010 r. Ponieważ dzień 1 i 2 września są dla funkcjonariusza pełniącego służbę w systemie wielozmianowym dniami wolnymi od służby zgodnie z ustalonym rozkładem czasu służby, urlop rozpocznie w dniu 3 września.

Przy ustalaniu rozkładu czasu służby należy pamiętać o obowiązujących funkcjonariuszy normach czasu służby.

Sposób udzielenia urlopu ilustruje poniższa tabela :

w- wolne po służbie

s- dzień służby

Uw – urlop wypoczynkowy

Miesiąc wrzesień/październik 2010

	Rozkład czasu służby	Udzielenie urlopu w dni służby	System wielozmianowy	Rozkład czasu służby	Udzielenie urlopu w dni służby	System jednozmianowy
1	W	-		S	Uw	8 godzin
2	W	-		S	Uw	8 godzin
3	S	Uw	12 godzin	S	Uw	8 godzin
4	S	Uw	12 godzin	W	sobota	-
5	W	-		W	niedziela	-
6	W	-		S	Uw	8 godzin
7	S	Uw	12 godzin	S	Uw	8 godzin
8	S	Uw	12 godzin	S	Uw	8 godzin
9	W	-		S	Uw	8 godzin
10	W	-		S	Uw	8 godzin
11	S	Uw	12 godzin	W	sobota	-
12	S	Uw	12 godzin	W	niedziela	-
13	W	-		S	Uw	8 godzin
14	W	-		S	Uw	8 godzin
15	S	Uw	12 godzin	S	Uw	8 godzin
16	S	Uw	12 godzin	S	Uw	8 godzin
17	W	-		S	Uw	8 godzin
18	W	-		W	sobota	-
19	S	Uw	12 godzin	W	niedziela	-
20	S	Uw	12 godzin	S	Uw	8 godzin
21	W	-		S	Uw	8 godzin
22	W	-		S	Uw	8 godzin
23	S	Uw	12 godzin	S	Uw	8 godzin
24	S	Uw	12 godzin	S	Uw	8 godzin
25	W	-		W	sobota	-

26	W	-		W	niedziela	-
27	S	Uw	12 godzin	S	Uw	8 godzin
28	S	Uw	12 godzin	S	Uw	8 godzin
29	W	-		S	Uw	8 godzin
30	W	-		S	Uw	8 godzin
1	S	Uw	12 godzin	S	Uw	8 godzin
2	S	Uw	12 godzin	W	sobota	-
3	W	-		W	niedziela	-
4	W	-		S	Uw	8 godzin
5	S	Uw	12 godzin	S	Uw	8 godzin
6	S	Uw	4 godziny	S	Uw	8 godzin
7	W	-		S	s	s
8	W	-		S	s	s
9	S	s		W	sobota	-
Razem			208 godzin	26 dni - 208 g	208 godzin	Razem

Do dnia 5 października 2010 r. funkcjonariusz pełniący służbę w systemie wielozmianowym wykorzystał 204 godziny przysługującego mu urlopu wypoczynkowego. Pozostało zatem do wykorzystania 4 godziny urlopu wypoczynkowego. Najwcześniej w dniu 6 października istnieje możliwość udzielenia urlopu w wymiarze niższym niż pełny dobowy wymiar czasu służby funkcjonariusza, tj. w wymiarze 4 godzin.

Na podstawie ustalonego wyżej rozkładu czasu służby funkcjonariusze złożyli wnioski o udzielenie urlopu wypoczynkowego w terminie od 1 do 10 września. Funkcjonariusz pełniący służbę w systemie wielozmianowym w powyższym okresie wykorzysta 48 godzin urlopu wypoczynkowego. Z urlopu korzystał w dniach 3,4,7,8 . $4 \times 12 = 48$ godzin. Do służby winien stawić się w dniu 11 września. Funkcjonariusz w systemie jednozmianowym w powyższym okresie wykorzysta 8 dni urlopu, tj. 64 godziny $8 \times 8 = 64$ godziny. Do służby winien stawić się w dniu 13 września.

Funkcjonariusze, którzy na dzień wejścia w życie ustawy nabyli prawo do urlopu wypoczynkowego i dodatkowego na podstawie dotychczasowych przepisów zachowują to prawo. Prawo do kolejnych urlopów - dodatkowych nabywają na podstawie zasad określonych w ustawie o Służbie Więziennej z dnia 9 kwietnia 2010 r.

Przykład 1

Funkcjonariusz urodzony 10 sierpnia 1965 r., posiadający 5 letni staż w służbie, który na dzień wejścia w życie ustawy posiadał prawo do dodatkowego urlopu z tytułu wieku, zachowuje to prawo, natomiast funkcjonariusz z tym samym stażem służby urodzony 13 sierpnia 1965 r., prawo do dodatkowego urlopu w wymiarze 5 dni nabędzie dopiero po upływie 10 lat służby.

Przykład 2

Funkcjonariusz przyjęty do służby w dniu 1 lutego 2010 na dzień 13 sierpnia 2010 r. będzie posiadał prawo do 6/12 urlopu wypoczynkowego. 1 września będzie mógł wykorzystać 7/12. Z dniem 1 stycznia 2011 r. nabędzie prawo do kolejnego urlopu wypoczynkowego w wymiarze 26 dni. W związku z powyższym jeżeli po wejściu w życie ustawy w roku 2010 nie wykorzysta przysługującego mu urlopu w wymiarze częściowym, na dzień 1 stycznia 2011 r. będzie posiadał urlop zaległy w wymiarze 11/12 za rok 2010 i urlop bieżący w wymiarze 26 dni.

Podsumowanie

Udzielając funkcjonariuszowi urlopu wypoczynkowego, musimy przestrzegać następujących zasad:

- urlopu udziela się nie tylko w dniach, ale i w godzinach odpowiadających dobowemu wymiarowi czasu służby danego funkcjonariusza, zgodnie z obowiązującym go rozkładem czasu służby;
- urlopu udziela się w dni służby danego funkcjonariusza, zgodnie z obowiązującym go rozkładem czasu służby (obecnie nie funkcjonuje pojęcie dni roboczych, co oznacza że nie ma żadnych przeciwwskazań do udzielania funkcjonariuszowi urlopu także w niedzielę lub święto, jeżeli są to dla tego funkcjonariusza dni służby zgodnie z obowiązującym funkcjonariusza rozkładem czasu służby);
- udzielenie urlopu na część dnia służby może nastąpić tylko, gdy część urlopu pozostała do wykorzystania jest niższa niż pełny dobowy wymiar służby funkcjonariusza w dniu, w którym ma zamiar skorzystać z urlopu.
- przy udzielaniu urlopu w dni służby dla danego funkcjonariusza wymiar tego urlopu musi odpowiadać dobowemu wymiarowi czasu służby funkcjonariusza w dniu, na który urlop ma być udzielony.
- nowe zasady udzielania urlopu wypoczynkowego dotyczą wszystkich funkcjonariuszy Służby Więziennej. Powinny być one stosowane także do urlopów zaległych.

Biuro Dyrektora Generalnego Służby Więziennej